

Dammen

Pensjonisten i det våte element

Hvis jeg ikke får en eller flere tanker om hva jeg skal berette, vil denne bloggen bli veldig avstumpet og uten engasjerende innhold. Jeg har ikke skrivesperre, men heller ikke noe spesielle hendelser å skrive om. Jeg kunne selvsagt brukt fantasien og fabulert litt, men pensjonisten er ikke spesielt kreativ, så det lar han være. I mangel på dagsaktuelle hendelser, er det like greit å gå cirka seksti år tilbake i tid. Altså setter jeg meg i tidsmaskinen og spoler tiden tilbake.

Da jeg var ti år gammel, lærte jeg å svømme. Det jeg vet i dag, men som jeg ikke visste da jeg var ti år, var at nesten alle mine barndomsvenner var i slekt med meg. I indrebygda der vi bodde, var det bare en samefamilie og en av mine nærmeste venner som ikke var i familie med meg. Vi ungene vokste nærmest opp som søsken og vi var stort sett enige om «sprell» vi fant på, både på godt og vondt. Sommeren 1960, var spesiell, og den huskes av folk på min alder som den varmeste sommeren i manns minne. Denne sommeren var egentlig starten på min karriere som svømmetrener, men for ikke å foregripe hva som skjedde i det herrens år, vil jeg i dag dvele litt med et av mine kjæreste sommerminner - «Dammen».

På varme sommerdager hadde vi et yndet tilholdssted i dammen i Kvitneselva, ei lita elv som hadde sitt tilløp i Kvitnesvannet som lå på fjellet ovenfor Langstrand. Siden dammen lå i elva, og det naturlig bare var en halv meter dybde på det djupeste i kulpen, måtte vi demme opp dammen for å få tilstrekkelig dybde til å svømme. Distansen fra den ene bredden til den andre var, hvis jeg tar godt i, cirka fire meter, så det var ikke store bassenget vi hadde til rådighet. Da strømmen i elva var ganske sterk, måtte oppdemminga som bestod av stein tett med torv, gjentas daglig. Det var en del av de nødvendige forberedelsene til svømmetreninga med påfølgende solbading på berget på dammens søndre side.

Vi hadde ingen svømmeundervisning, så vi måtte sjøl lære den kunsten. Først lærte vi rottesvømming, det vil si å svømme med hendene inntil siden og bare bruke beina. Neste steg i utviklinga var hundesvømming, der armene ble brukt på en crawl-lignende måte og beina likeså. Når denne teknikken satt, lærte vi oss å svømme på rygg, men da var det bare beina som ga framdrift. Etter hvert lærte vi også å svømme brystsvømming, men teknikken var vel ikke helt perfekt. Vi kom oss fram i vannet, men visste ikke at det gikk an å puste ut under vann for så å dra pusten inn over vannflata, så det ble svømming med bratt nakke og stor vinkel i vannet. Det var lov til å ta et juksetak med tærne i botn hvis man ikke maktet å svømme tvers over dammen. Bestekompisen min og jeg var de første som lærte svømmekunsten, og da hadde vi nettopp fylt ti år.

Det var ikke bare sommeren 1960 vi nærmest bodde i dammen på dagtid. Så langt tilbake som jeg kan huske, var dammen et sted å være for oss ungene fra

indrebygda. Ofte var det en kald fornøyelse å bade i dammen, men vi var ikke pysete og det å hakke tenner etter å ha vært i det iskalde vannet, var helt naturlig. Kanskje jeg husker feil, men jeg minnes at sola skinte hver eneste dag, og når vi skulle få varmen tilbake i de iskalde kroppene våre, var det bare å legge seg til tørk på berget. Handduk hadde vi aldri med, for hvis vi var så dumme at vi frivillig badet i dammen, måtte vi ta konsekvensen av det å hutre og fryse mens kroppen ble lufttørket. Noen ganger hendte det sågar at vi kunne se bekk-ørret i dammen når den hadde fått være i fred på nattestid. Da ble det leven, for ørreten måtte fanges. Det var en nesten umulig oppgave, for vi hadde hverken hov eller fiskeredskaper med oss, for dammen var badeplass, ikke fiskeplass. Bestekompien min, som var litt dristigere enn oss andre, var den som var djervest i bestrebelsene på å fange ørreten, og han ga seg sjelden før han hadde fast fisk i klypene. Størrelsen på fisken var ikke imponerende, men den var stor nok til at vi kunne leke med den i en egen kulp som vi hadde laget til den slags forlystelse. Noen ganger var vi nok litt for hardhendte med de stakkars fiskene, og da endte det med at de fløt opp med buken i været. Dammen i Kvitneselva herdet pensjonisten såpass at han hver bidige sommer siden, har tatt seg et eller flere sjøbad, og det har jeg tenkt å fortsette med så lenge helsa tillater det.